

Obsah

Předmluva	VII
Zkratky a užité právní předpisy	VIII

ČÁST I Obecné principy daně z přidané hodnoty

KAPITOLA 1	Obecné principy daně z přidané hodnoty	1
1.1	Předmět úpravy DPH	1
1.2	Mechanismus fungování DPH	2
1.3	Územní působnost České republiky	2
KAPITOLA 2	Místo plnění	3
2.1	Místo plnění při dodání zboží	3
2.1.1	Místo plnění při dodání zboží	3
2.1.2	Místo plnění při dodání nemovitých věcí	4
2.1.3	Místo plnění při dodání plynu, elektřiny, tepla či chladu	5
2.1.4	Místo plnění při zasílání zboží	6
2.2	Místo plnění při poskytování služeb	6
2.2.1	Základní pravidlo při poskytování služeb	6
2.2.2	Místo plnění při poskytnutí služby ve zvláštních případech	8
2.3	Místo plnění při pořízení zboží z jiného členského státu	12
2.4	Místo plnění při dovozu zboží	13
KAPITOLA 3	Daňové subjekty	13
3.1	Přehled daňových subjektů	13
3.2	Osoby povinné k dani	14
3.3	Plátcí daně a jejich registrace	17
3.4	Povinná a dobrovolná registrace identifikované osoby	20
3.5	Osoby povinné přiznat nebo zaplatit daň	21
3.6	Ručení za daň	22
3.7	Zvláštní způsob zajištění daně	23

ČÁST II Uplatňování daně z přidané hodnoty

KAPITOLA 1	Uplatňování daně u tuzemských zdanitelných plnění	25
1.1	Dodání zboží	25
1.1.1	Obecné principy dodání zboží	25
1.1.2	Přeúčtování tepla, chladu, elektřiny, plynu a vody	27
1.1.3	Dodání a vrácení vratných obalů	27
1.2	Poskytování služeb	28
1.3	Uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost přiznat daň	30
1.3.1	Povinnost přiznat daň	30
1.3.2	Datum uskutečnění zdanitelného plnění	30
1.4	Daňové doklady	32
1.4.1	Obecné principy vystavování daňových dokladů	32

1.4.2	Uchovávání daňových dokladů	33
1.4.3	Daňové doklady při dodání zboží a poskytnutí služby	34
1.5	Základ daně a výpočet daně	35
1.5.1	Základ daně	35
1.5.2	Základ daně ve zvláštních případech	38
1.5.3	Výpočet daně	38
1.5.4	Základ a výpočet daně u zboží, které je v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně	39
1.6	Oprava základu daně a výše daně	40
1.6.1	Povinnost opravy základu daně a výše daně	40
1.6.2	Oprava výše daně v jiných případech	42
1.6.3	Opravný daňový doklad	42
1.6.4	Oprava výše daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení	43
KAPITOLA 2 Uplatňování daně při intrakomunitárních dodávkách zboží ... 44		
2.1	Pořízení zboží z jiného členského státu	44
2.1.1	Principy uplatnění daně při pořízení zboží z jiného členského státu	44
2.1.2	Přiznání daně při pořízení zboží	47
2.1.3	Daňový doklad při pořízení zboží z jiného členského státu	47
2.1.4	Základ daně a výpočet daně	47
2.1.5	Oprava základu daně při pořízení zboží z jiného členského státu	47
2.1.6	Osvobození od daně při pořízení zboží z jiného členského státu	48
2.2	Dodání zboží do jiného členského státu	48
2.2.1	Obecné principy uplatnění daně při dodání zboží do jiného členského státu	48
2.2.2	Uskutečnění plnění a povinnost přiznat plnění při dodání zboží do jiného členského státu (od 1. 7. 2017)	49
2.2.3	Daňový doklad při dodání zboží do jiného členského státu	49
2.2.4	Oprava základu daně a výše daně při dodání zboží do jiného členského státu	50
2.2.5	Souhrnná hlášení	50
2.3	Třístranný obchod	51
2.4	Zasílání zboží	52
2.4.1	Zasílání zboží do tuzemska	53
2.4.2	Zasílání zboží z tuzemska	53
2.5	Dodání a pořízení nových dopravních prostředků	54
2.5.1	Vymezení nových dopravních prostředků	54
2.5.2	Pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu	55
2.5.3	Dodání nového dopravního prostředku do jiného členského státu	55
KAPITOLA 3 Uplatňování daně při dovozu a vývozu zboží ... 56		
3.1	Dovoz zboží	56
3.1.1	Přiznávání daně při dovozu zboží	56
3.1.2	Daňové doklady při dovozu zboží	57

3.1.3	Základ daně a výpočet daně při dovozu zboží.	57
3.1.4	Oprava výše daně při dovozu zboží.	57
3.1.5	Osvobození od daně při dovozu zboží.	58
3.2	Vývoz zboží.	58
KAPITOLA 4	Uplatňování daně při poskytování služeb s místem plnění v tuzemsku a mimo tuzemsko.	59
4.1	Poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě a zahraniční osobou s místem plnění v tuzemsku.	59
4.1.1	Obecné principy poskytování služeb s místem plnění v tuzemsku.	59
4.1.2	Přiznání daně.	60
4.1.3	Daňové doklady.	60
4.1.4	Základ a výpočet daně.	60
4.2	Poskytnutí služby plátcem s místem plnění mimo tuzemsko.	60
4.2.1	Přiznání služeb.	61
4.2.2	Daňové doklady.	61
KAPITOLA 5	Sazby daně a jejich oprava.	61
5.1	Sazby daně.	61
5.1.1	Sazby daně u zboží.	62
5.1.2	Sazby daně u služeb.	64
5.1.3	Sazby daně u nemovitých věcí a stavebních prací.	65
5.1.4	Sazby daně u dokončené stavby.	65
5.1.5	Sazby daně u výstavby nebo dodání staveb pro sociální bydlení.	68
5.1.6	Závazné posouzení sazby daně.	69
5.2	Oprava sazby a výše daně.	69
KAPITOLA 6	Osvobození od daně.	70
6.1	Osvobození od daně bez nároku na odpočet daně.	70
6.1.1	Obecné principy osvobození od daně bez nároku na odpočet daně.	70
6.1.2	Osvobození u jednotlivých typů zboží a služeb.	70
6.2	Osvobození od daně s nárokem na odpočet daně.	78
6.2.1	Obecné principy osvobození od daně s nárokem na odpočet daně.	78
6.2.2	Osvobození v jednotlivých případech.	78
KAPITOLA 7	Odpočet daně a vrácení daně.	81
7.1	Odpočet daně.	81
7.1.1	Základní podmínky pro uplatnění odpočtu daně.	81
7.1.2	Prokazování nároku na odpočet daně.	83
7.1.3	Odpočet daně při změně režimu.	85
7.1.4	Zkracování nároku na odpočet daně.	86
7.1.5	Oprava odpočtu daně.	87
7.1.6	Úprava odpočtu daně.	87
7.1.7	Vyrovnání odpočtu daně.	89
7.2	Vrácení daně.	90
7.3	Prodej zboží za ceny bez daně.	95

KAPITOLA 8	Zvláštní režimy	96
8.1	Zvláštní režim jednoho správního místa	96
8.2	Zvláštní režim pro cestovní službu	97
8.3	Zvláštní režim pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi ..	99
8.4	Zvláštní režim pro investiční zlato	100
8.5	Režim přenesení daňové povinnosti	101
8.5.1	Obecná ustanovení a principy	101
8.5.2	Trvalé použití režimu přenesení daňové povinnosti .	101
8.5.3	Dočasné použití režimu přenesení daňové povinnosti	103
8.5.4	Závazné posouzení použití režimu přenesení daňové povinnosti	103

ČÁST III Správa daně z přidané hodnoty

KAPITOLA 1	Správa daně	105
1.1	Zdaňovací období	105
1.2	Evidence pro daňové účely	106
1.3	Daňová přiznání	106
1.3.1	Řádné daňové přiznání a splatnost daně	106
1.3.2	Dodatečné daňové přiznání	107
1.4	Kontrolní hlášení	107
1.5	Nesprávné uvedení daňové povinnosti za jiné zdaňovací období	108
1.6	Vracení nadměrného odpočtu	108
1.7	Zrušení registrace	109
1.7.1	Zrušení registrace plátce	109
1.7.2	Zrušení registrace identifikované osoby	110

PŘÍLOHA 1	Přílohy k zákonu o dani z přidané hodnoty	111
1.1.	Seznam plnění, při jejichž provádění se subjekty, které vykonávají veřejnou správu, považují za osoby povinné k dani	111
1.2	Seznam služeb podléhajících první snížené sazbě daně	112
1.3	Seznam zboží podléhajícího první snížené sazbě daně	114
1.4	Seznam zboží podléhajícího druhé snížené sazbě daně	117
1.5	Umělecká díla, sběratelské předměty a starožitnosti	119
1.6	Seznam zboží, u kterého se při dodání použije režim přenesení daňové povinnosti	120
1.7	Seznam dodání zboží nebo poskytnutí služeb, při nichž se použije režim přenesení daňové povinnosti, stanoví-li tak vláda nařízením	122

PŘÍLOHA 2	Přiznání k dani z přidané hodnoty	123
------------------	--	-----

VĚCNÝ REJSTRÍK	127
-----------------------------	-----

předal dodavateli. **Od 1. 7. 2017** dále platí, že pokud se postupuje podle tohoto pravidla, nevzniká pořizovateli nárok na odpočet daně uplatněné při pořízení. !

PŘÍKLAD

Pokud by česká firma měla provozovnu na Slovensku a byla registrována k DPH jak v České republice, tak i na Slovensku, a pořizovala zboží z Německa od firmy registrované k dani v této zemi, mohla by uvedená situace v praxi nastat. Česká firma by objednala zboží z Německa na české DIČ, ale zboží by bylo přepraveno její provozovně na Slovensko. Česká firma by měla přiznat daň v České republice, pokud však prokáže, že ve vazbě na základní vymezení místa plnění přiznala daň při pořízení na Slovensku, kam bylo zboží skutečně přepraveno, může v České republice snížit základ daně o základ daně, z něhož přiznala a odvedla daň na Slovensku.

Existují speciální podmínky při **vymezení místa plnění** pro aplikaci zjednodušeného postupu při dodání zboží do jiného členského státu formou **třístranného obchodu**. V tomto případě je připuštěna možnost stanovení místa plnění v členském státě, kde končí přeprava zboží, přestože osoba, která pořizuje zboží, oznámila prodávajícímu DIČ jiného členského státu než toho, kde přeprava končí. Toto ustanovení se uplatňuje v souvislosti s použitím zjednodušeného postupu v třístranném obchodu.

§ 11 odst. 4 ZDPH

2.4 Místo plnění při dovozu zboží

Místo plnění při dovozu zboží je vymezeno z pohledu dovozce, kterému vzniká povinnost přiznat daň. Základním pravidlem je, že místem plnění při dovozu zboží je členský stát, na jehož území se zboží nachází v době, kdy vstupuje ze třetí země na území EU.

§ 12 ZDPH

Pokud má zboží při vstupu na území EU postavení dočasně uskladněného zboží, nebo je propuštěno do celního režimu uskladnění v celním skladu nebo svobodného pásma, aktivní zkušební styk, dočasné použití s úplným osvobozením od cla nebo do režimu vnější tranzit, **je místem plnění při dovozu zboží až členský stát**, v němž se na toto zboží přestanou vztahovat příslušná celní opatření.

KAPITOLA 3

Daňové subjekty

3.1 Přehled daňových subjektů

V ZDPH jsou vymezeny následující typy **daňových subjektů**:

- osoba povinná k dani (§ 5 odst. 1 ZDPH),
- skupina (§ 5a odst. 1 a 2 ZDPH),
- plátce daně (§ 6 až 6f ZDPH),
- identifikovaná osoba (§ 6g až 6l ZDPH),
- osoba povinná přiznat nebo zaplatit daň (§ 108 ZDPH).

3.2 Osoby povinné k dani

§ 5 odst. 1 ZDPH

Osobou povinnou k dani je pro účely ZDPH právnická nebo fyzická osoba, která uskutečňuje samostatně ekonomické činnosti.

Na základě tohoto vymezení jsou osobou povinnou k dani tuzemské podnikatelské subjekty, ať již právnické nebo fyzické osoby, ale i osoby registrované k dani v jiném členském státě a zahraniční osoby povinné k dani a také další osoby, které nejsou sice podnikateli, ale samostatně provádějí ekonomickou činnost. Tyto osoby se stanou plátcí ze zákona nebo dobrovolně za stanovených podmínek, pokud provádějí ekonomickou činnost. Osobou povinnou k dani jsou i právnické osoby, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, pokud provádějí ekonomické činnosti. Osobou povinnou k dani může být také skupina spojených osob.

Ekonomickou činností se rozumí především soustavné činnosti výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby, a dále i činnosti vykonávané podle zvláštních právních předpisů jako nezávislé činnosti.

Ekonomickou činností je tedy bezpochyby podnikání, ale i další samostatné výdělečné činnosti. Za ekonomickou činnost se považuje i využití hmotného a nehmotného majetku za účelem získání příjmů, pokud je tento majetek využíván soustavně, tj. např. dlouhodobý pronájem movitého nebo nemovitého majetku, ať již je zdaňován podle § 7 nebo 9 ZDP. Vedle toho ekonomickou činností není činnost zaměstnanců nebo jiných osob na základě pracovněprávního vztahu a ani činnosti osob, které jsou zdaňovány jako příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP). Návazně na změny v ZDP a také z důvodu přiblížení se unijnímu právu byla ze zákona vypuštěna výjimka, která pod ekonomickou činností nezahrnovala autorské příspěvky daně podle ZDP zvláštní sazbou daně. Od 1. 1. 2015 i tyto autorské příjmy daně zvláštní sazbou daně podle ZDP spadají do ekonomické činnosti ve smyslu ZDPH.

JUDIKATURA

Nájem hmotného majetku je využívání tohoto majetku, které je ekonomickou činností, je-li sjednán za účelem získání pravidelného příjmu. Podmínky, za kterých je hmotný majetek skutečně využíván, mohou být porovnány s podmínkami, za kterých je zpravidla uskutečňována srovnatelná ekonomická činnost, i když samotný výsledek této činnosti pro vlastníka nemusí sám o sobě umožnit stanovení, zda tato činnost je vykonávána za účelem získání pravidelného příjmu. Při tomto určení je třeba vzít v úvahu skutečnou délku nájmu, počet nájemců a výši příjmu. Skutečnost, že majetek je vhodný pouze pro ekonomické využití, je dostatečná pro posouzení, že ho vlastník využívá pro účely ekonomické činnosti, a následně za účelem získání pravidelného příjmu. Je-li majetek využitelný i pro soukromé účely, všechny podmínky, za kterých je využíván, musí být zváženy, aby bylo možno určit, zda je skutečně využíván za účelem získání pravidelného příjmu.

Rozsudek Evropského soudního dvora (C-230/94 R. Enkler)

JUDIKATURA

Nákup a prodej cenných papírů charitativním fondem v rámci jeho správcovské činnosti neodpovídá ekonomické činnosti. Transakce související s cennými papíry mohou být předmětem DPH především v případě, že jsou prováděny jako součást komerčního obchodování nebo s cílem zajištění přímého nebo nepřímého vlivu na vedení společností, jejichž podíly jsou vlastněny. V daném případě musí být pohlíženo na činnost charitativního fondu, kterému podle příslušné legislativy není dovoleno aktivně se podílet na řízení společností, jejichž podíly vlastní, jako

na činnost soukromého investora spravujícího své investiční portfolio, kdy na tuto činnost není pohlíženo jako na ekonomickou činnost.

Rozsudek Evropského soudního dvora (C-155/94 Wellcome Trust)

Osobami povinnými k dani jsou i právnické osoby, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, pokud provádějí ekonomické činnosti. Přičemž pro posouzení toho, zda jsou osobou povinnou k dani, je irrelevantní, zda jde o jejich hlavní či vedlejší činnost. Podstatné je, zda vykonávaná činnost naplní znaky ekonomické činnosti.

§ 5 odst. 1 ZDPH

PŘÍKLAD

Jestliže sportovní klub, který je občanským sdružením, uskutečňuje ekonomickou činnost, např. provozuje občerstvení v tenisovém areálu, je osobou povinnou k dani. Obdobně to platí např. v případě příspěvkové organizace zřízené státem, která vedle své činnosti, pro niž byla zřízena, provádí i ekonomickou činnost, např. provozuje závodní jídelnu pro zaměstnance a školící a rekreační středisko, v němž se rekreují zaměstnanci a jejich rodinní příslušníci.

Specifické postavení mezi osobami povinnými k dani mají **stát, kraje, obce, jejich organizační složky a další právnické osoby,** které byly založeny nebo zřízeny zvláštním právním předpisem nebo na základě zvláštního právního předpisu, které se při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy nepovažují za osoby povinné k dani.

§ 5 odst. 3 ZDPH

Tyto subjekty však **jsou osobou povinnou k dani,** jestliže je splněna některá z následujících podmínek:

- a) Při výkonu působností v oblasti veřejné správy **provádějí činnosti, jež by narušovaly** podle rozhodnutí příslušného orgánu, kterým je Úřad na ochranu hospodářské soutěže, **závažně pravidla hospodářské soutěže.**

PŘÍKLAD

Ověřování podpisů může provádět matrika na obecním úřadě, ale i notář, který veřejnoprávním subjektem není.
Za osobu povinnou k dani by v tomto případě byla považována obec ode dne nabytí právní moci vydaného rozhodnutí.

- b) Za osobu povinnou k dani se tyto subjekty považují vždy, když **uskutečňují ekonomickou činnost.**

PŘÍKLAD

Například pokud organizační složka státu provozuje rekreační středisko pro své zaměstnance a jejich rodinné příslušníky.

- c) Za osobu povinnou k dani se tyto subjekty považují vždy, když **uskutečňují činnosti vyjmenované v příloze č. 1 ZDPH,** např. poskytování služeb v oblasti telekomunikací, dopravy zboží, přepravy cestujících, činnosti reklamní, skladovací, pořádání veletrhů, služby cestovních kanceláří, ale i dodávání určitého vyjmenovaného zboží jako vody, plynu, elektřiny, páry.

§ 5 odst. 4 ZDPH Samostatnou osobou povinnou k dani je organizační složka státu, která je účetní jednotkou, hlavní město Praha a jeho městské části. Ostatní územně členěná statutární města jsou osobou povinnou k dani pro účely registrace plátce vždy pouze jako celá města, a nikoliv jejich městské části.

! **Od 1. 7. 2017** se do zákona doplňuje, že **za osobu povinnou k dani se považuje také** provozovatel rozhlasového a televizního vysílání, a to i v případě, kdy nepobírá úplatu za tuto činnost.

§ 5a odst. 1 a 2 ZDPH Samostatnou osobou povinnou k dani je **skupina**. Skupinou se rozumí skupina spojených osob se sídlem, místem podnikání nebo provozovnou v tuzemsku, která je registrována k dani jako plátce daně. Z toho vyplývá, že plnění poskytovaná mezi členy skupiny nejsou předmětem DPH. Zdaňovány jsou tedy pouze výstupy ze skupiny a nárok na odpočet daně vzniká u vstupů do skupiny. Možnost uvedené úpravy vyplývá pro členské státy z čl. 11 recastu Šesté směrnice. Podle tohoto článku může po konzultaci s výborem DPH každý členský stát považovat za jedinou osobu povinnou k dani osoby, které jsou usazeny na území tohoto členského státu a které jsou sice právně nezávislé, avšak navzájem jsou úzce propojeny finančními, hospodářskými a organizačními vazbami. **Každá osoba přitom může být členem pouze jedné skupiny**, protože se vlastně vzdá svého plátcovství k DPH ve prospěch skupiny, jejímž je členem. Členové skupiny musí mít sídlo, místo podnikání nebo provozovnu v tuzemsku a musí být spojenými osobami. Spojenými osobami se pro účely DPH rozumějí kapitálově spojené osoby nebo jinak spojené osoby.

§ 5a odst. 3 ZDPH **Kapitálově spojenými osobami** jsou osoby, z nichž se jedna osoba přímo nebo nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby, anebo se jedna osoba přímo nebo nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech více osob, a přitom tento podíl představuje alespoň 40 % základního kapitálu nebo 40 % hlasovacích práv těchto osob. Podle tohoto ustanovení jsou tedy spojenými osobami např. mateřská společnost a její dceřiné společnosti.

§ 5a odst. 4 ZDPH **Jinak spojenými osobami** jsou osoby, na jejichž vedení se podílí alespoň jedna shodná osoba. Podle tohoto ustanovení jsou tedy spojenými osobami např. dvě akciové společnosti, v jejichž představenstvu je stejná osoba.

§ 5b ZDPH Klíčovou roli ve skupině má tzv. **zastupující člen**. Zastupujícím členem se rozumí člen skupiny se sídlem nebo místem podnikání v tuzemsku, který je oprávněn k jednání za skupinu. Pokud ve skupině není člen se sídlem nebo místem podnikání v tuzemsku, může být zastupujícím členem kterýkoli člen skupiny. Členové skupiny odpovídají společně a nerozdílně za povinnosti skupiny vyplývající z daňových zákonů. Za tyto povinnosti skupiny odpovídají i po jejím zrušení nebo po jejich vystoupení ze skupiny, a to za období, ve kterém byli členy skupiny.

§ 5c ZDPH **Práva a povinnosti vyplývající ze ZDPH osobám, které se staly členy skupiny**, přecházejí na skupinu **dnem registrace skupiny**. Znamená to tedy především povinnost přiznávat daň na výstupu a podávat příznání k DPH a právo uplatňovat nárok na odpočet daně. K datu registrace je skupině pro účely DPH přiděleno samostatné DIČ ve specifickém formátu, přitom jednotlivým členům skupiny zůstanou zachována pro účely jiných daní jejich dosavadní DIČ. Možné je i přistoupení dalšího člena skupiny k již fungující skupině. Práva a povinnosti vyplývající ze ZDPH osobě, která přistoupila ke skupině, přecházejí na skupinu dnem přistoupení této osoby.

§ 4a odst. 1 ZDPH **Obrat** je klíčovým pojmem pro registraci osob povinných k dani za plátce daně. Obratem je obecně souhrn úplat bez daně, včetně dotace k ceně, které osobě povinné k dani náleží

2.1.6 Osвобоzení od daně při pořízení zboží z jiného členského státu

§ 65 ZDPH

Pořízení zboží z jiného členského státu je osvobozeno od daně, je-li dodání takového zboží v tuzemsku osvobozeno od daně v každém případě. Z toho tedy vyplývá, že např. dodání lidské krve je osvobozeno od daně při dodání v tuzemsku v každém případě bez dalších podmínek, a proto je osvobozeno i její pořízení z jiného členského státu. Dodání osobního automobilu je osvobozeno od daně pouze za splnění stanovených podmínek, a proto jeho pořízení z jiného členského státu nelze osvobodit od daně (§ 65 ZDPH). Pořízení zboží z jiného členského státu je také osvobozeno od daně, pokud dovoz takového zboží je osvobozen od daně. Například pokud by dováženému zboží bylo ve vazbě na celní předpisy přiznáno osvobození od daně při dovozu, bylo by osvobozeno i při pořízení z jiného členského státu.

2.2 Dodání zboží do jiného členského státu

2.2.1 Obecné principy uplatnění daně při dodání zboží do jiného členského státu

§ 13 odst. 2
a § 64 odst. 1 ZDPH

Dodáním zboží do jiného členského státu je dodání zboží, které bylo skutečně odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu.

Dodání zboží do jiného členského státu je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně, pokud je zboží dodáváno z tuzemska plátcem osobě registrované k dani v jiném členském státě a pořízení tohoto zboží v členském státě, do kterého je dodáváno, je předmětem daně. Zboží musí být přitom do tohoto členského státu skutečně přepraveno. Z praktického hlediska to znamená, že plátce, který uplatňuje toto osvobození od daně, by si měl ověřit, že jeho obchodní partner, jemuž dodává zboží, je skutečně osobou registrovanou k dani v jiném členském státě, a měl by správci daně prokázat důkazními prostředky, např. přepravními doklady, dodacími listy nebo jiným způsobem, že zboží bylo skutečně dopraveno do jiného členského státu. Ověřit si DIČ obchodního partnera z jiného členského státu je možno na serveru Evropské komise nebo u tuzemského finančního úřadu. Jestliže nejsou podmínky pro osvobození od daně splněny, např. kupující není osobou registrovanou k dani v jiném členském státě, kam bylo zboží přepraveno, osvobození od daně nelze uplatnit a u dodání zboží do jiného členského státu vzniká plátcovi povinnost přiznat a zaplatit daň.

§ 64 odst. 2 ZDPH

Dodání nového dopravního prostředku je osvobozeno od daně vždy, ať již je dodáno osobě registrované k dani nebo jiné osobě, protože pořízení nového dopravního prostředku je vždy předmětem daně, jak je podrobněji vysvětleno v dalším textu.

§ 64 odst. 3 ZDPH

Pokud se jedná o **dodání zboží, které je předmětem spotřební daně**, je toto dodání osvobozeno od daně, pokud je dodání uskutečněno pro osobu povinnou k dani v jiném členském státě nebo pro právnickou osobu, která není registrovaná k dani v jiném členském státě, a je splněna podmínka, že zboží je přepraveno v souladu se ZSD, a povinnost platit spotřební daň vzniká pořizovateli v členském státě ukončením odeslání nebo přepravy zboží.

Od daně je osvobozeno také přemístění obchodního majetku plátce z tuzemska do jiného členského státu pro účely jeho podnikání, pokud plátce prokáže, že přemístěné zboží bylo předmětem daně při pořízení v členském státě, kam bylo zboží přemístěno.

§ 64 odst. 4 ZDPH

Skutečnost, že zboží bylo skutečně dodáno do jiného členského státu, lze prokázat písemným prohlášením pořizovatele nebo zmocněné třetí osoby, že zboží bylo přepraveno do jiného členského státu, nebo jinými důkazními prostředky.

§ 64 odst. 5 ZDPH

JUDIKATURA

Pro osvobození od daně při dodání zboží do jiného členského státu musí být splněny podmínky uvedené v čl. 28c Šesté směrnice a je na národním soudu, zda byly v konkrétním případě splněny; nejsou-li splněny, daň by měl přiznat ve své zemi prodávající, přestože při pozdějším prodeji přiznal daň ve své zemi kupující.

Rozsudek Evropského soudního dvora (C-395/02 Transport Service)

JUDIKATURA

Správci daně v členském státě, z něhož je dodáváno zboží, nemohou uložit dodavateli, který jednal v dobré víře a poskytl důkazy prokazující jeho nárok na osvobození od daně při dodání zboží do jiného členského státu, povinnost doplatit DPH za toto zboží, jestliže se tyto důkazy ukáží jako nepravdivé, aniž by nicméně byla prokázána účast tohoto dodavatele na podvodu.

Rozsudek Evropského soudního dvora (C-409/04 Teleos a další)

2.2.2 Uskutečnění plnění a povinnost přiznat plnění při dodání zboží do jiného členského státu (od 1. 7. 2017)

Jestliže **dodání zboží do jiného členského státu je osvobozeno od daně** s nárokem na odpočet daně, **vzniká povinnost přiznat uskutečnění** tohoto dodání k 15. dni v měsíci, který následuje po měsíci, v němž bylo zboží odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu. Pokud však byl daňový doklad vystaven před 15. dnem měsíce, který následuje po měsíci, v němž bylo zboží odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu, je plátce povinen přiznat uskutečnění tohoto dodání ke dni vystavení daňového dokladu. Jedná se tedy o úpravu odpovídající postupu při přiznání daně při pořízení zboží z jiného členského státu.

§ 22 ZDPH
!

2.2.3 Daňový doklad při dodání zboží do jiného členského státu

Plátce, který dodává zboží, na něž se vztahuje osvobození od daně, do jiného členského státu, je povinen vystavit za každé dodání zboží pro jinou osobu, která je registrována k dani v jiném členském státě, **daňový doklad** obsahující předepsané náležitosti, a to nejpozději do 15 dnů od konce kalendářního měsíce, ve kterém se uskutečnilo **dodání zboží do jiného členského státu**.

§ 28 odst. 5
písm. a) ZDPH

Při **zasílání zboží do jiného členského státu** je plátce povinen vystavit **daňový doklad** nejpozději do 15 dnů od data uskutečnění dodání zboží do jiného členského státu nebo přijetí platby, pokud platba předchází dodání zboží. Postupuje se tedy obdobně jako u tuzemského dodání zboží.

§ 29 ZDPH

Předepsané náležitosti daňového dokladu při dodání zboží do jiného členského státu jsou obdobné jako náležitosti standardního daňového dokladu. Ve vazbě na předpisy ES musí být na dokladu uvedeno sdělení, že se jedná o plnění osvobozené od daně, a odkaz na příslušné ustanovení ZDPH nebo předpisu ES či s jiným odkazem, podle něhož se osvobození uplatní.

Při zasílání zboží do jiného členského státu, jestliže je místo plnění v tuzemsku, je plátce povinen vystavit daňový doklad se stejnými náležitostmi, s výjimkou identifikačních údajů kupujícího a sdělení o osvobození od daně. Musí ale uvést základní nebo sníženou sazbu daně, výši daně uvedenou v korunách a haléřích, popř. zaokrouhlenou na celé koruny, a kód země, do které je zboží zasíláno. Při zasílání zboží do jiného členského státu, pokud je místo plnění v jiném členském státě, je plátce povinen vystavit daňový doklad také s uvedenými výjimkami a musí uvést kód země, do které je zboží zasíláno, a sdělení, že místo plnění je v této zemi.

2.2.4 Oprava základu daně a výše daně při dodání zboží do jiného členského státu

§ 42 odst. 8 ZDPH

Oprava základu a výše daně se při dodání zboží do jiného členského státu, na které se nevztahuje osvobození od daně, provádí jako u tuzemského dodání zboží. Obdobně se postupuje také v případě opravy základu daně při dodání zboží do jiného členského státu, na které se vztahuje osvobození od daně. Opravu provádí dodavatel na základě opravného daňového dokladu dle § 45 ZDPH, v němž je odkazováno na původní doklad, na základě kterého bylo zboží dodáno do jiného členského státu.

2.2.5 Souhrnná hlášení

§ 102 odst. 1 ZDPH

Plátce je povinen podat **souhrnné hlášení**, pokud uskutečnil **dodání zboží do jiného členského státu** osobě registrované k dani v jiném členském státě nebo **poskytl službu** do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě, u nichž se stanoví **místo plnění podle základního pravidla** (§ 9 odst. 1 ZDPH) a povinnost přiznat a zaplatit daň má jejich příjemce, tj. nejedná se o služby osvobozené od daně.

Standardní dodání zboží do jiného členského státu se uvádí s kódem plnění 0. V souhrnném hlášení se vykazuje také přemístění obchodního majetku pro účely uskutečňování jeho ekonomických činností do jiného členského státu (s kódem 1), a pokud je plátce prostřední osobou při zjednodušeném postupu v třístranném obchodu, vykazuje také dodání zboží kupujícímu (s kódem 2). Poskytnutí služeb se uvádí s kódem plnění 3. Údaje o hodnotě dodaného zboží se uvádějí vždy v české měně v členění po jednotlivých subjektech s uvedením jejich DIČ, pod kterým jsou registrováni ve své zemi.

§ 102 odst. 3 ZDPH

Souhrnné hlášení se podává ve formě datové zprávy opatřené uznávaným **elektronickým podpisem** osoby odpovědné za jeho převod nebo prostřednictvím datové schránky, vždy ve formátu a struktuře stanovené správcem daně.

Plátce tedy podává všechna **souhrnná hlášení pouze v elektronické podobě**. Podání formou datové zprávy, která je opatřena uznávaným elektronickým podpisem, se provádí prostřednictvím Daňového portálu české daňové správy (aplikace EPO), který spravuje Ministerstvo financí České republiky. Při odeslání souhrnného hlášení prostřednictvím datové schránky není uznávaný elektronický podpis nutný. V tomto případě musí být souhrnné hlášení podáno ve formátu, struktuře a s údaji stanovenými Ministerstvem financí.

PŘÍKLAD

Jedná se o prodej pozemku s rodinným domem pro sociální bydlení. Předmětem prodeje je i vedlejší pozemek, na kterém je zahrada s bazénem. Dále je předmětem převodu i vedlejší pozemek s garáží sloužící tomuto rodinnému domu. Jelikož cílem této transakce je převod rodinného domu, lze na toto plnění pohlížet jako na hlavní plnění a na ostatní jako na plnění vedlejší. Pokud tedy půjde o zdanitelné plnění, uplatní se u celé transakce první snížená sazba daně.

Pokud by však nastala situace, že předmětem převodu by byl pozemek s garáží, pak pokud by šlo o zdanitelné plnění, uplatnila by se základní sazba daně, neboť by již nešlo o stavbu sloužící rodinnému domu.

5.1.6 Závazné posouzení sazby daně

Podle těchto ustanovení je možné požádat Generální finanční ředitelství o vydání rozhodnutí o **závazném posouzení**, určení **sazby daně**. Z uvedeného tak vyplývá, že nelze žádat o určení, zda jde o osvobozené plnění, dále nelze ani žádat o určení závazného posouzení místa plnění či jiných záležitostí vyplývajících ze ZDPH. Žádost musí obsahovat náležitosti stanovené zákonem, jako jsou identifikační údaje o osobě, která žádá, včetně DIČ, pokud mu bylo přiděleno, popis zboží nebo služby, o jejíž posouzení je žádáno, návrh výroku rozhodnutí o závazném posouzení, tj. zda se podle názoru žadatele uplatní snížená nebo základní sazba daně. Přičemž v žádosti lze uvést pouze jednu položku.

§ 47a a § 47b ZDPH

POZNÁMKA

Nutno doplnit, že podání žádosti podléhá správnímu poplatku ve výši 10 000 Kč, který se hradí až na základě zaslané výzvy k jeho uhrazení. Z hlediska procesního se i zde pro podání a další záležitosti spojené s vedeným řízením uplatní příslušná ustanovení DŘ.

5.2 Oprava sazby a výše daně

V případě chybně použité sazby daně plátcé postupuje v podstatě dvojnásobným způsobem. Pokud uplatnil vyšší sazbu daně, a zvýšil tím svou daňovou povinnost, pak pro její snížení bude postupovat způsobem vymezeným v § 43 ZDPH (jak je popsáno v kapitole 1.6.2). Ovšem pokud uplatnil sazbu daně nižší, než jaká danému plnění příslušela, a tím pádem snížil svou daňovou povinnost, je poté v souladu s DŘ povinen podat dodatečné daňové přiznání na vyšší daňovou povinnost. Tuto situaci ZDPH nijak neupravuje, neboť povinnost podat dodatečné daňové přiznání na vyšší daňovou povinnost vyplývá přímo z DŘ.

JUDIKATURA

Plátcé je oprávněn uplatnit nárok na odpočet daně pouze v rozsahu, v jakém je daň skutečně splatná, nárok nelze uplatnit pouze na základě skutečnosti, že daň je uvedena na faktuře; členské státy musí umožnit opravu daně nesprávně uvedené na faktuře.

Rozsudek Evropského soudního dvora (C-342/87 Genius Holding)

KAPITOLA 6

Osvobození od daně

6.1 Osvobození od daně bez nároku na odpočet daně

6.1.1 Obecné principy osvobození od daně bez nároku na odpočet daně

! **Osvobození od daně bez nároku na odpočet** vlastně znamená neuplatnění daně na výstupu a ztrátu nároku na odpočet daně na vstupu u přijatých zdanitelných plnění vztahujících se k těmto osvobozeným plněním.

Tato osvobozená plnění je plátce povinen přiznat v daňovém přiznání, a to za zdaňovací období, v němž vznikla povinnost přiznat tato plnění, tj. fakticky ke dni uskutečnění plnění, které se stanoví obdobně jako u zdanitelných plnění, nebo ke dni přijetí úplaty. Přičemž, **od 1. 4. 2017**, pokud není ke dni přijetí úplaty daně plnění známo dostatečně určitě, nebude se ke dni přijetí úplaty deklarovat. Při stanovení hodnoty těchto plnění se vychází z pravidel pro stanovení základu daně zakotvených v § 36 ZDPH. Přičemž pro opravu jejich hodnoty se použije § 42 ZDPH.

6.1.2 Osvobození u jednotlivých typů zboží a služeb

§ 52 ZDPH

Od daně jsou osvobozeny ve vazbě na zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o poštovních službách“), základní poštovní služby za předpokladu, že jsou provozovány držitelem poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence podle zákona o poštovních službách. Od daně je osvobozeno také dodání poštovních známek platných pro použití v rámci poštovních služeb v tuzemsku a dalších obdobných cenin za částku nepřevyšující nominální hodnotu nebo částku podle poštovních ceníků. Z této úpravy vyplývá, že v případě prodeje poštovních známek trafikami za nominální hodnotu se uplatní osvobození od daně bez nároku na odpočet daně.

§ 53 ZDPH

Rozhlasové a televizní vysílání je osvobozeno od daně, pokud je prováděno provozovatelem ze zákona, tj. Českou televizí nebo Českým rozhlasem. Osvobození se tedy nevztahuje na provozovatele, kteří získali oprávnění k vysílání udělením licence, např. na komerční televize a rádia. Osvobození od daně se nevztahuje na vysílání reklam, teleshoppingu a sponzorovaných pořadů ve vazbě na příslušná ustanovení zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, a to i v případě, že je prováděno provozovatelem ze zákona. **Reklámou** se pro tyto účely přitom rozumí jakýkoliv veřejné oznámení vysílané za úplatu nebo jinou protihodnotu nebo vysílané za účelem vlastní propagace provozovatele vysílání. **Teleshoppingem** se rozumí přímá nabídka zboží nebo služeb určená veřejnosti a vysílaná za úplatu nebo jinou protihodnotu. **Sponzorováním** se rozumí jakýkoliv příspěvek poskytnutý fyzickou nebo právnickou osobou k financování pořadů za účelem propagace sponzora.